

Ζητιτική Θεάτρου

Ατμόπλοιοι «Τζών Ντάνβερς»

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ Κ. Μ. ΚΑΡΑΓΑΤΣΗ

Το αγγλικό έργο «Ατμόπλοιοι Τζών Ντάνβερς» που παίζεται στο Λαϊκό Θέατρο (το στεγαζόμενο στο θέατρο Φωτοπούλου) διακρίνεται για τις καλές προθέσεις του, αλλά που ο συγγραφέας δεν μπόρεσε να τις αξιοποιήσει με τα αγνώτερα λογοτεχνικά μέσα. Το συμβατικό «καλούπι» είναι εμφανέστατο· κι από τη μέση κιάλας της πρώτης πράξεως μαντεύουμε το φινάλε της τρίτης. Δίχως άλλο, ο συγγραφέας θέλησε να εκμεταλλευθώ τη μοιραία σύγκρουσι των άλλεπαλλήλων γενεών. Η κάθε νέα γενεά σκέπτεται διαφορετικά από την άμέσως προηγούμενη· ή δε προηγούμενη δυσανασχετεί γι' αυτή την επανάστασι των επιγόνων προς την νοοτροπία των προγόνων. Έξ ου το δράμα.

Στην προκειμένη περίπτωση, το δράμα εξελίσσεται στην πρό πεντηκονταετίας 'Αγγλία, όπου ο πουριτανισμός, με την πιό αντιπαθητική του μορφή, κατεπίεζε τους νέους που ένδύωθαν την ανάγκη μιās κάποιας πνευματικής και ψυχικής ανεξαρτησίας. Ο έφοπλιστής Ντάνβερ είναι ο αντιπροσωπευτικός τύπος του πουριτανού, που δεν λείπει την Κυριακή από την εκκλησία, αλλά που τις άλλες ημέρες της εβδομάδος δεν διστάζει να πατήσει επί πτωμάτων για να κερδίση μιὰ λίρα. Φυσικά έρχεται σε αντίθεσι με τις δυο κόρες του και το γυιό του, που αντιδρούν στον πατρικό σατραπισμό του (σατραπισμό που καμμιά φορά πηγάζει από ιδιοτελή έλατήρια, άσχετα με την καλώς έννοουμένη εὐτυχία των παιδιών του). Ανάμεσα στις δυο αντίθετες οίκογενειακές δυνάμεις, ή κυρία Ντάνβερ ξεσκίζεται ψυχικώς να συμβιβάση τ' ασυμβίβαστα.

Ός έδω τα πράγματα πηγαίνουν καλά· και θα μπορούσαμε να είχαμε έργο ρωμαλέο, αν ο συγγραφέας δεν έκανε σκόπιμες κι' εϋτελείς παραχωρήσεις στις απαιτήσεις του πρό ήμίσεος αιώνος 'Αγγλου μέσου θεατού, χειριζόμενος το θέμα επάνω σε συνταγή πάσης συμβατικότητας, που κατάλήγει σε αφέλειες, άπιθανότητες, κοινούς τύπους και γλυκόπικρους μελοδραματισμούς. Συμβαίνει όμως το περίεργο ότι παρ' όλες τις υποχωρήσεις του συγγραφέως προς τις απαιτήσεις των θεατών του, το έργο διατηρεί κάποια ποιότητα, που το εξιλεώνει αρκετά σε όσους έχουν κάπως αϋστηρότερες απαιτήσεις από τη θεατρική λογοτεχνία. Με άλλα λόγια κυμαίνεται στο μεταίχμιο της λογοτεχνικότητας και του μελοδραματισμού, ικανοποιώντας, κατά το δυνατό, τους όπαδούς και των δύο ειδών.

Η έρμηνεία του «Τζών Ντάνβερς» από το Λαϊκό Θέατρο είναι τόσο ικανοποιητική, ώστε να καμουφλάρη αρκετά τις οργανικές ατέλειες του κειμένου. Ο Μάνος Κατράκης απέδωσε με σίγουρο τάλαντο τις δυο μορφές του έφοπλιστού Ντάνβερς—τη σκληρή πρώτα, την τσακισμένη ύστερα. Η Έλλη Ξανθάκη κατενόησε πλήρως το ρόλο της διχασμένης ψυχικά γυναίκας μεταξύ συζύγου και παιδιών. Ο Νίκος Βασταρ-

δής παίζει με την πρέπουσα δυναμικότητα τον έρωτευμένο καπετάνιο. Ο Ζώρας Τσόπελης, ήθοποιος άρίστης ποιότητας, δίνει προσωπικότητα σε κάθε ρόλο που έρμηνεύει. Ο νέος ήθοποιός Κουρής κάνει μιὰ συμπαθητική σύντομη εμφάνισι. Η επίσης νέα ήθοποιός δις Χέλμη μάς εξέπληξε ευχάριστα και μάς γέννησε ελπίδες για μιάν εϋοίωνη σταδιοδρομία. Τέλος, ή Μαίρη Χρονοπούλου. "Αν δεν γελιέμαι ο ρόλος της Τζών Ντάνβερς είναι ο πρώτος σημαντικός που της ανατίθεται. Πρόκειται για ρόλο διόλου εύκολο, που απαιτεί τάλαντο και πείρα. Η Μαίρη Χρονοπούλου απέδειξε ότι διαθέτει απολύτως αυτά τα προσόντα. Η έρμηνεία της έχει στοιχεία άνωτέρας δημιουργικότητας και καθιερώνει οριστικώς τη νέα ήθοποιό. Πρέπει να χάρουμε· επειδή το θέατρό μας αποκτά ακόμα ένα καλό στέλεχος.

Το μοναδικό σκηνικό του έργου διακρίνεται για εξαίρετα αισθητικά προτερήματα. Το ίδιο ισχύει και για τις ένδυμασίες, ιδίως των κυριών. Θεωρώ χρέος μου να συγχαρώ το σκηνογράφο και τον ένδυματολόγο.

Μ. ΚΑΡΑΓΑΤΣΗΣ